

לעילוי נשמת
אב"י מורדי
הר"ר אהרן בן ר' יעקב זצ"ל
הב"מ

א' ב' על הפרשה פרשת ויקהל פקודי

"כ"י ענין ה' של המשכן יוקם"

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
כ

מאילו עורות היה המכסה שעל יריעות העיזים מכסה?

את מי מלא ה' חכמת לב לעשות בכל מלאכת חרש וחושב?

מה במנורה עשויים מקשה בכל קנה וקנה שלושה?

כמה תרומות למלאכה הביאו עד שלהפסיק להם הודיעו?

כיצד נקרא מזבח הזהב שהכהן בכל יום הקטיר עליו?

במה היו תלויים ועומדים הפרוכת והמסך לעמודים?

במה ציפו את הבריחים שמקצה לקצה היו מבריחים?

איזה מעלה טובה נרשמת על העושים במלאכת מחשבת?

מה עשו בחכמה הנשים במלאכתן בצמר העיזים?

במה היה המשכן מכוסה חמש מזה וחמש מזה?

מאיזו כמות של זהב טהור היתה עשויה מנורת המאור?

איזה ציווי על החושן נאמר ולכן אל טבעות האפוד חובר?

מה על פתח החצר תלוי מעשה רוקם עשוי?

ממה היו עשויים האדנים בשער ובעמודים החיצוניים?

איזו אבן בחושן שקועה בין נופך ויהלום קבועה?

מה על אהל מועד שכן כשכבוד ה' מילא המשכן?

מה ריקעו מפחי הזהב בתוך האריג המורכב?

מה מודגש במלאכת המשכן על פי מה נעשה הכל והוכן?

מה על הציץ נכתב פיתוחי חותם בזהב?

מה היה בשולי המעיל בין פעמון למשנהו מבדיל?

ממה היו עשויות הכתנות שלעבודת הכהנים מוכנות?

ממה הכינו בגדי שרד לכסות את כלי הקודש בזמן המסעות?

א [וַיְהִי מֵאֵת כֶּכֶר הַכֶּסֶף לַצֵּקֶת אֶת אֲדָנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶת אֲדָנֵי הַפְּרִכֶּת מֵאֵת אֲדָנִים לְמֵאֵת הַכֶּכֶר כֶּכֶר לְאֲדָן] (לח, כז)

בגמ' בכורות (ה'). מובא מעשה על אפיקורס אחד שטען לרבן גמליאל משה רבכם גנב או קוביוסטוס, משום שהוא עשה חשבון מוטעה ולפיו האדנים שעמדו בפועל במשכן הכילו כמות כסף פחותה מזו שהתקבלה מכל מחציות השקל שנתנו עם ישראל עבור כך, והגמ' אומרת מהו החשבון האמיתי, ושאותו אפיקורס טעה בחשבון.

ר' מאיר שפירא שאל: מדוע אותו אפיקורס לא בא בטענה דומה והגיונית הרבה יותר לכאורה, על אהרן הכהן, הלא אהרן הכהן אמר לעם ישראל "התפרקו נזמי הזהב אשר באזניכם וכו'" וכמות הזהב שהייתה לעם ישראל באותה התקופה היתה כמות אדירה כמבואר שם בכורות (ה'): שאין לך כל אחד ואחד מישראל שלא היו עמו תשעים חמורים לובים טעונים מכספה וזהבה של מצרים, ואם כן, לבטח אהרן הכהן בכדי לבצע את מעשה העגל קיבל לידיו כמות של מאות ואולי אלפי טונות של זהב, ולבסוף יצא בסך הכל עגל קטנטן אחד... אם כן לכאורה אהרן הכהן גנב?... **למה את זה לא בא אף אפיקורס לשאול???**

והתשובה היא: כשנותנים לעגל, אף אחד לא שואל לאיפה הלך הכסף, רק כשנותנים ל"שייבות" אז... "השייבות גנבו את כל הכסף"... הגר"ח"ב נבנצאל שליט"א

ב [וַיְקַהֵל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אֵתֶם שְׁשֵׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לְכֶם קָדֹשׁ שַׁבַּת שְׁבֻתוֹן לַה'... לֹא תַבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת]

אומר רש"י: ששת ימים. הקדים להם אזהרת שבת לציווי מלאכת המשכן, לומר, שאינו דוחה את השבת, **מבאר השפתי חכמים** דהיה קשה לו למה לי להזהירם עוד על שבת, הא כבר הזהירם בפרשה הקודמת פרשת כי תשא? אלא לומר שאינו דוחה את השבת. **רואים מפה כמה חשובה מצוות שבת** שמצוות בניית המשכן עם כל חומרתה אינה דוחה את השבת, **ומצד שני** פיקוח נפש של יהודי כן דוחה את השבת שאם נפל גל על אדם גם אם אתה מסתפק אולי זה גוי, אם רק יש צד שזה יהודי מבטלים את השבת ומפקחים, רואים מפה מה הוא יהודי שהוא הרבה יותר מהשבת, **וצריך להבין מה הוא סודו של היהודי?**

כשמתבוננים מה התורה מצווה ביחס לשבת, רואים שאין איזה מצווה חיובית מה לעשות, רק המצווה היא לא לעשות, **היינו לשבות, ולא לעשות כלום**, שהאדם לא עושה כלום בשבת, **ומה העניין בזה?**

והביאור הוא: שהרי הקב"ה ברא בששה ימים את כל הבריאה ובשבת הוא נח, והיינו שזהו יום גילוי מלכותו, **מלכות הינה השפעת שפע על נתיני המלכות**, וזה הוא רק עד כמה שהנתינים מתבטלים למלכות שאז המלך הוא בר הכי להשפיע את כל השפע שיש לו להעניק, **וא"כ זהו יום השבת קודש** שהיהודי מתבטל לבוראו, הוא לא עושה כלום, הוא רק **עומד מול בוראו** מלך מלכי המלכים שהיום הוא יום גילוי המלכות שלו, והוא מוכן ומזומן לקבל את השפע מאת הבורא יתברך, וזו הכוונה שכל הששה ימים מתברכין מהשבת קודש, שהוא מוכן לקבל את כל השפע שהבורא עולם יביא לו, וזו כדוגמת אשה שהיא מתבטלת לאיש והיא מוכנה לקבל את שפעו וחסדו, ורק אז היא נהיית מוכשרת להמשיך את העשייה הברוכה למען בעלה והבית, וכך היהודי בשבת הוא עומד מול הקב"ה בלא לעשות כלום רק בצפייה להתמלאות מטובו וחסדו ועל ידי זה יהיה לו שפע טוב לעצמו ולמשפחתו לכל ימי השבוע. <<<<<<

ג [וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל אֶת הָאָרֶן] (לו, א) **מקשה המשך חכמה** מדוע דווקא בעשיית הארון נזכר שמו של בצלאל, ובשאר הכלים לא נאמר שבצלאל עשה אותם?

